

(po)ŠKOLÁK

3. vydanie, 2012

Centrum voľného času v Bardejove

Milí mladí priatelia,

blížiace sa letné prázdniny sú už na dosah, a to znamená, že sa končí ďalší školský rok. Ani počas jeho druhej polovice ste spolu s nami nezahlali a snažili ste sa dosahovať úspechy nie len v škole, ale aj na rozličných súťažiach, či olympiádach. Množstvo podujatí a súťaží, na ktorých sme sa v uplynulých mesiacoch stretli, ste úspešne vyplňali dobrou náladou, vlastnou kreativitou a talentom, ale aj dostatočným množstvom vedomostí. O vašich úspechoch svedčia aj príspevky tohto časopisu. V jednotlivých článkoch si spoločne pripomenieme tie najkrajšie momenty, ktoré sa nám všetkým za posledných pár mesiacov vryli do pamäte. Tieto pozitívne spomienky nech vás prevádzajú počas prázdnin a motivujú v snahe po poznaní a zábave aj v budúcom školskom roku. Ja budem dúfať, že aj školský rok 2012/2013 strávime spoločne s vami.

Dovtedy dovidenia!

*Mgr. Darina Soroková
riaditeľka CVC*

Deň prevencie stredoškolskej mládeže

Koncom novembra minulého roka – v dňoch 28. – 29.11.2011 sa v Centre voľného času v Bardejove uskutočnilo tematické dopoludnie organizované v rámci Dňa prevencie stredoškolskej mládeže v našom meste. Organizátormi tematického dopoludnia na aktuálnu, ale veľmi nebezpečnú tému, „Boj proti obchodovaniu s ľuďmi“, boli MsÚ v Bardejove – referát právny a priestupkov,

Okresné riaditeľstvo policajného zboru (PZ) a Centrum voľného času v úzkej spolupráci s Kanceláriou MV SR v Košiciach. Na oboch Dňoch prevencie sa zúčastnilo 247 žiakov SŠ a SOŠ (HA J. Andraščíka, Gymnázium L. Stöckela, SPŠ, Obchodná akadémia, Súkromná SOŠ na Hviezdoslavovej ulici, Gymnázium sv. J. Bosca, SŠ na Štefánikovej ul. a SŠ J. Henischa v Bardejove), zväčša dievčat 3. ročníka, v sprievode svojich pedagógov. Odbornú prednášku na túto aktuálnu tému predniesli profesionálni odborníci Informačného centra Kancelárie MV SR v Košiciach. V úvode prezentovanej témy odznela informácia o práci spomínaného informačného centra a jeho aktivitách v tejto, v súčasnej dobe veľmi nebezpečnej, oblasti činností. K spomínanej téme sa vyjadrili JUDr. Lucia Poláková, Mgr. Beáta Gajdošová, Mgr. Nadežda Šindlerová a JUDr. Štefan Jakabovič, riaditeľ IC na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevenciu kriminality. Na oboch Dňoch prevencie v Bardejove nechýbal ani odborný garant prevencie kriminality detí a mládeže nášho okresu, npor. Mgr. Marián Valkučák, analytik OR PZ. Obchodovanie s ľuďmi je v dnešnej Európe veľkým a vážnym problémom. Každý rok sa tisíce ľudí stávajú obeťami obchodovania s ľuďmi vo vlastnej krajine, alebo v zahraničí. Obchodovanie s ľuďmi porušuje akékoľvek ľudské práva a ohrozuje základné hodnoty demokracie, a preto je dôležité zastaviť toto nebezpečenstvo. Súčasný stav „obchodovania s ľuďmi“, spolu s autentickými výpoveďami postihnutých osôb, mali možnosť účastníci oboch tematických besied zhliadnuť prostredníctvom aktuálnej videonahrávky. Až neuveriteľne kruté boli výpovede mladých dievčat, ktoré kvôli vidine „slušnej“ práce, či dobrého zamestnania, veľkého a rýchleho bohatstva a dobrého postavenia, zažili klamlivú „slasť cudziny“. Zazneli tu aj múdre a potrebné rady o tom, ako sa správať v cudzom svete, či na koho sa v prípade potreby obrátiť. Túto nelegálnu činnosť u nás rieši Trestný zákon č. 300/2005 Z.z., §179 a toto ustanovenie je zároveň v súlade s medzinárodnou právnou úpravou. Je teda v súlade s Dohovorom Rady Európy v boji proti obchodovaniu s ľuďmi z roku 2005. Tento dohovor je o tom, že „obchodovanie s ľuďmi predstavuje porušovanie ľudských práv a zásad o dôstojnosti a integrite osoby“, a že „obchodovanie s ľuďmi môže vyústiť do

otroctva obetí“. Tento dohovor je prvou európskou zmluvou, ktorej cieľom je prevencia obchodovania s ľuďmi, ochrana ľudských práv obetí obchodovania s ľuďmi a trestné stíhanie obchodníkov s ľuďmi. Dozvedeli sme sa pri tom zaujímavú informáciu o tom, v ktorých krajinách je obchodovanie s ľuďmi najviac rozšírené. Bolo to Anglicko, Nemecko, ale i Česká republika a Slovensko. Odpoveďou na tieto neľudské praktiky je tvrdenie, že: „*Nikto nie je na predaj!*“. Profesionálni pracovníci IC Kancelárie MV SR priblížili účastníkom tematickej besedy aj Program podpory a ochrany obchodovania s ľuďmi a Program ochrany svedkov, ktorý prijala SR. V tejto súvislosti bola spomenutá aj bezplatná linka národnej pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi, a to číslo 0800 800 818. Oba tematické dni prevencie prispeli k bližšiemu spoznaniu obsahu tejto témy, ktorá v súčasnosti nadobúda globálny rozmer a znamená veľkú hrozbu pre ľudí. Zároveň sú aj pre nás varovným mementom. Tieto prospešné tematické stretnutia, iniciované príslušným referátom MsÚ v Bardejove, sú dobrým vkladom do oblasti prevencie, ktorá musí byť intenzívnejšia a účinnejšia.

Anna Petričová

Poľovníci a príroda v tvorbe detí

Aj v tomto školskom roku sme v spolupráci so Slovenským poľovníckym zväzom zorganizovali už tradičnú výtvarnú súťaž Poľovníci a príroda v tvorbe detí. V tomto roku sa do nej zapojilo 12 ZŠ v okrese, a to: ZŠ Komenského, ZŠ Wolkerova, ZŠ B. Krpelca, ZŠ s MŠ Pod Papierňou, ZŠ

Vinbarg, CZŠ sv. Egídia, CZŠ sv. Faustíny Dlhá Lúka, ZŠ Raslavice, ZŠ Šiba, ZŠ Hertník, ZŠ s MŠ bl. Zefyrína na Poštárke a ZŠ Zlaté. Za OOSZP v Bardejove sa prítomným účastníkom vyhodnotenia prihovoril a ceny odovzdával Milan Gritta, predseda osvetovej komisie pri OOSPZ Bardejov. Slávnostný charakter podujatia upevnilo ohlásenie začiatku aj záveru podujatia na poľovníckej lesničke.

Vo vekovej kategórii 1. – 4. ročník ZŠ sa do súťaže zapojilo 66 plošných výtvarných prác, z ktorých bolo 5 výtvarných prác aj ocenených a 30 výtvarných plošných prác vystavených. V tejto vekovej kategórii sme mali aj 5

priestorových prác – zo ZŠ Šiba, ZŠ Hertník a ZŠ Zlaté, z ktorých boli na ocenenie vybrané 2 práce.

Vo vekovej kategórii 5. – 9. ročník ZŠ sa súťaže zúčastnilo 34 plošných výtvarných prác, z ktorých bolo na ocenenie vybraných 6 výtvarných prác a na výstavu sme vybrali 26 plošných výtvarných prác. V tejto vekovej kategórii oceňujeme prácu šikovného kolektívu žiakov ZŠ Šiba a prácu Slávky Matějkovej zo ZŠ Zlaté.

Výtvarné práce hodnotila porota v zložení Mgr. Anna Cvelihárová, Mgr. Daniela Čisaríková a Jozef Žák. Doručené výtvarné práce nás aj v tomto roku presvedčili o tom, aký vrelý je vzťah detí k prírode, k zvieratkám a k ochranom prírody, medzi ktorých poľovníci nesporne patria. Najviac však tento prirodzený a pozitívny vzťah k zvieratkám, poľovníkom a prírode bolo badať vo výtvarných prácach detí z materských škôl a žiakov 1. – 4. ročníka základných škôl.

Ocenení vo vekovej kategórii 1. – 4. ročník ZŠ

Timotej Kendra (ZŠ Komenského, BJ)

Karin Kapsdorferová (ZŠ Komenského, BJ)

Michaela Sidorová (ZŠ Vinbarg, BJ)

Petra Kotuláková (CZŠ sv. Faustíny, Dlhá Lúka) – cena poroty

Matúš Nagy (ZŠ Wolkerova, BJ) – cena poroty

Ocenení vo vekovej kategórii 5. – 9. ročník ZŠ

Lucia Adamčáková (ZŠ Raslavice)

Mária Rúčeková (ZŠ Wolkerova, BJ)

Terézia Kravčuková (ZŠ Raslavice)

Nikola Blaňárová (ZŠ Wolkerova, BJ) – cena poroty

Natália Gdovinová (ZŠ Raslavice) – cena poroty

Laura Drevenáková (ZŠ s MŠ Pod Papierňou, BJ) – cena poroty

Anna Mydlová

Poľovníci a príroda v tvorbe detí

Literárna súťaž

Súčasťou výtvarnej súťaže bola aj jej literárna časť. Literárna súťaž Poľovníci a príroda v tvorbe detí bola zorganizovaná Centrom voľného času v Bardejove v spolupráci s OkO SPZ Bardejov, pre žiakov 1. – 9. roč. ZŠ v okrese. Cieľom podujatia bolo rozvíjať v deťoch lásku k prírode, záujem o ochranu prírody, starostlivosť o zvieratá a podporiť v nich záujem o literárnu tvorivosť. Do literárnej časti sa zapojilo 8 ZŠ v okrese, a to ZŠ Komenského, ZŠ Wolkerova,

ZŠ Kurima, ZŠ Hažlín, ZŠ Nižná Polianka, CZŠ sv. Egídia, ZŠ Hertník a ZŠ Dlhá Lúka. Práce hodnotila porota v zložení Mgr. Iveta Rohal'ová, Mgr. Daniela Čisaríková a Anna Mydlová a boli hodnotené v dvoch kategóriách. V oboch kategóriách boli próza a poézia hodnotené spolu. Z celkového počtu 65 doručených súťažných prác boli ocenení títo autori:

Ocenení vo vekovej kategórii 1. – 4. ročník ZŠ

Pavol Minčák (ZŠ Kurima)
Ema Jurčová (ZŠ Kurima)
Jakub Štefančín (ZŠ Hertník)
Františka Pfeiferová (ZŠ Dlhá Lúka)

Ocenení vo vekovej kategórii 5. – 9. ročník ZŠ

Ivana Lepáková (ZŠ Komenského, BJ)
Alexandra Jančuvová (ZŠ Komenského, BJ)
Lucia Peláková (ZŠ Nižná Polianka)
Jana Štefanovová (ZŠ Hažlín)
Martin Laca (ZŠ Hažlín)

Úspešní autori literárnych prác boli odmenení diplomami a vecnými cenami, ktoré venovalo OkO SPZ Bardejov. Ceny boli odovzdané na slávnostnom vyhodnotení dňa 14.2.2012 a súťažné literárne práce ocenených autorov boli verejnosti sprístupnené na výstave v spoločenskej miestnosti CVČ Bardejov od 13.2.2012.

Daniela Čisaríková

Mlieko pre deti

Výtvarná súťaž Mlieko pre deti, ktorá sa uskutočnila 12. marca 2012, bola tento rok organizovaná Centrom voľného času v Bardejove už po štvrtýkrát. Toto podujatie bolo určené pre žiakov materských, ale aj žiakov základných škôl. Prihlásiť sa mohli všetci. Od najmenších prváčikov po skúsených deviatakov. Jednotlivé práce žiakov mali formou plagátu vystihnúť potrebu mlieka v stravovaní každého človeka, ale zvlášť dieťaťa. Cieľom podujatia bolo rozvíjať v deťoch výtvarnú zručnosť, estetické cítenie, nápaditosť a podporiť v nich záujem o zdravé stravovanie. Do podujatia sa zapojilo 5 MŠ v meste, a to MŠ Pod Papierňou, MŠ Gorkého, MŠ Komenského 47, MŠ Komenského 24 a MŠ Arm. gen. L. Svobodu. Zapojilo sa aj 6 ZŠ v okrese, a to ZŠ Wolkerova, ZŠ Komenského, ZŠ Hažlín, ZŠ B. Krpelca, ZŠ Hertník a ZŠ Pod Papierňou. Jednotlivé školy a škôlky spolu odovzdali 120 prác. Práce hodnotila porota

v zložení: Mgr. Iveta Roháčová (ZŠ Tarnov), Mgr. Anna Cvelihárová (ZŠ Raslavice), Anna Mydlová (odd. estetiky, CVČ). Vybrané práce boli ocenené diplomami a vecnými cenami, ktoré venovalo CVČ v Bardejove. V jednotlivých kategóriách vybrala porota práce týchto žiakov:

1. kategória – žiaci MŠ:

Emma Guthová (MŠ Komenského 24, BJ)
Emma Zajacová (MŠ Pod Papierňou, BJ)
Dominika Hirčáková (MŠ Komenského 47, BJ)
Natália Poljaková (MŠ Gorkého, BJ)

2. kategória – žiaci 1. stupňa ZŠ:

Monika Birošová (ZŠ Kurima)
Kristína Ellerová (ZŠ Komenského, BJ)
Dominika Kotuláková (ZŠ Komenského, BJ)
Emma Dubovecká (ZŠ Komenského, BJ)
Juliana Kandelová (ZŠ Komenského, BJ)

Daniela Čisaríková

Prebúdzanie jari

Dňa 20. marca sa v našom centre voľného času konala výtvarná súťaž, pre toto obdobie s príznačným názvom, Prebúdzanie jari. Bola zorganizovaná pri príležitosti nástupu jarného obdobia a blížiaceho sa Dňa Zeme. Cieľom podujatia bolo pozitívne vplývať na vzťah detí k prírode, jej premenám, rozvíjať detskú výtvarnú zručnosť a tvorivosť. Do súťaže sa zapojili základné školy: ZŠ Komenského, ZŠ Wolkerova, ZŠ B. Krpelca, ZŠ Vinbarg, ZŠ Kurima, ZŠ Raslavice, ZŠ Kružlov, ZŠ Poštárka. Súťažiaci boli rozdelení do 4 vekových kategórií a časový limit na zvládnutie výtvarného námetu bol 90 minút. Výtvarné práce hodnotila odborná porota, a to Mgr. Anna Cvelihárová, Mgr. Tatiana Vavreková a Mgr. Daniela Čisaríková. Úspešní autori výtvarných prác boli odmenení diplomami a vecnými cenami, ktoré im venovalo naše centrum voľného času. Zo všetkých výtvarných prác bola v spoločenskej miestnosti centra voľného času inštalovaná výstava, ktorá bola sprístupnená širokej verejnosti.

Vítazi jednotlivých kategórií:

1. kategória:

Katarína Hudáková (ZŠ Wolkerova, BJ)
Jaylin Rumbold (ZŠ Wolkerova, BJ)
Natália Lukáčová (ZŠ Vinbarg, BJ)
Viktória Švedová (ZŠ Vinbarg, BJ) – cena poroty

3. kategória:

Natália Gdovinová (ZŠ Raslavice)
Veronika Poláková (ZŠ Vinbarg, BJ)
Daniela Kozubová (ZŠ Vinbarg, BJ)
Kristína Birošová (ZŠ Raslavice) – cena poroty

2. kategória:

Patrik Litavec (ZŠ Wolkerova, BJ)
Olívia Sosňáková (ZŠ Kurima, BJ)
Bronislava Korbová (ZŠ Wolkerova, BJ)

4. kategória:

Dávid Ontek (ZŠ B. Krpelca, BJ)
Kristína Hošková (ZŠ B. Krpelca, BJ)
Jozefína Gdovinová (ZŠ Raslavice)

Anna Mydlová

Ach, tie účesy...

O tom, že táto téma je zaujímavá aj pre dievčatá základných škôl, presvedčili sme sa na súťaži ÚČESY, ÚČESY..., ktorú zorganizovalo Centrum voľného času v Bardejove, v spolupráci so Súkromnou strednou odbornou školou na Hviezdoslavovej ul. v Bardejove, ktorá bola jej hlavným odborným garantom. Dvadsaťpäť súťažiacich, so svojimi modelkami z bardejovských škôl, nám dokázalo, že im nechýba tvorivosť, zručnosť, fantázia, zmysel pre módu a vizáž a nemenej dôležité estetické cítenie pri finálnej úprave modelky. Dievčatá tvorili v troch kategóriách. Téma *Princezná* bola ako ušitá pre žiačky 2. – 4. ročníka ZŠ. Téma *Tanečná párty* umožnila dievčatám 5. – 9. ročníka ZŠ naplno popustiť uzdu tvorivej fantázii a ukázať ich kreativitu. Novinkou bola tretia kategória, *Líčenie tváre*, pre žiačky 8. a 9. ročníka, v ktorej sa prejavil ich zmysel pre skrášľovanie sa. Skvalitnením podujatia a príjemnej tvorivej atmosféry bola prítomnosť študentov SSOŠ z odborov kaderník, kozmetička a vizážistka. V priebehu súťaže predstavovali ukážky česania, líčenia, ale aj kreslenia na telo, čím si u publika získali veľký záujem. Netradičným ozvláštnením súťažného podujatia bola *Módna účesová šou*. Táto módna prehliadka zahŕňala ukážky účesovej tvorby, líčenia a oblečenia na rôzne témy (spoločenské, historické, extravagantné, vychádzkové, disko) a toto všetko bolo zakomponované do atraktívnej choreografie, ktorú pripravili študenti SSOŠ pod odborným vedením pedagógov. Vyhodnotenie súťaže a výber tých najlepších účesov znamenal pre odbornú porotu neľahké rozhodovanie. Všetky účesy, predstavené v oboch

kategóriách, boli niečím výnimočné a osobité. Porota, ktorú tvorili majsterky odborného výcviku SSOŠ v odbore kaderníčka a kozmetička/vizážistka, po sčítaní bodov ocenila v závere tieto súťažiacie:

1. kategória – účes Princezná

1. Radka Andrejovská (ZŠ Wolkerova, BJ)
  2. Katarína Tokarčíková (ZŠ Wolkerova, BJ)
  3. Sabína Balamutová (ZŠ s MŠ Pod Papierňou, BJ)
- Bernadeta Čurná (ZŠ Vinbarg, BJ) - Cena riaditeľky CVČ

2. kategória – účes Tanečná párty

1. Veronika Gregová (ZŠ B. Krpelca, BJ)
  2. Denisa Potyčná (ZŠ Wolkerova, BJ)
  3. Aurélia Čušková (ZŠ Wolkerova, BJ)
- Lenka Gregová (ZŠ B. Krpelca, BJ) - Cena riaditeľky CVČ

3. kategória – Líčenie tváre

1. Alžbeta Šinal'ová (ZŠ Vinbarg, BJ)
  2. Viktória Benková (ZŠ Komenského, BJ)
  3. Júlia Pillárová (OGY sv. J. Bosca, BJ)
- Patricia Hol'pítová (ZŠ Wolkerova, BJ) - Cena riaditeľky CVČ

Ceny do súťaže venovala SSOŠ na Hviezdoslavovej ul. v Bardejove, Centrum voľného času v Bardejove a sponzori podujatia. Po tomto vydarenom podujatí sa už tešíme na jeho nasledujúci ročník.

Anna Mydlová

JARNÉ PRÁZDNINY S CVČ

Centrum voľného času v Bardejove počas tohtoročných jarných prázdnin uskutočnilo množstvo zaujímavých podujatí a voľno časových aktivít, medzi ktorými nechýbala vedomostno-poznávacia súťaž Európske pexeso, historicko-poznávacie dopoludnie Potulky historickým Bardejovom či Rozprávkové dopoludnie.

Na návšteve v Európe

Žiaci základných škôl z nášho okresu sa počas jarných prázdnin rozhodli precestovať štáty Európskej únie. Čo na tom, že len prstom na mape. V stredu, 29.2.2012, sa v spoločenskej miestnosti centra voľného času konala zábavná súťaž s názvom Európske pexeso. V nej si mali možnosť žiaci prvého stupňa ZŠ preveriť svoje vedomosti a postreh. Toto podujatie je dôkazom toho, že učenie nemusí byť vždy len mučením, ale aj zábavou. Víťazi dvoch súťažných kôl by mi dali iste za pravdu. V prvej kategórii, starších žiakov 4. ročníka, sa do súťaže zapojilo 6 súťažiacich. Zo skupiny 27 členských štátov EÚ si každý z nich vyžreboval jeden, ku ktorému zhliadli krátku video ukážku a následne odpovedali na jednoduché otázky. Odpovede na ne sa síce nachádzali vo videonahrávke, no aj tak museli zapojiť svoju bystrosť a um. Dovedna zodpovedali úctyhodných 30 otázok. O víťazovi nakoniec rozhodovalo rozstrelové kolo, do ktorého postúpili štvrtáci zo ZŠ na Komenského ul., a to

Matej Hlavinka a Dalibor Šinaľ. Víťaznú cenu, obrázkovú encyklopédiu histórie ľudstva, ktorú víťazovi venovalo centrum voľného času, získal nakoniec Dalibor Šinaľ. Aj v druhej kategórii, mladších žiakov 1. ročníka, sme otestovali pozornosť 6 bádateľov. Rovnako i oni si vybrali 6 video ukážok, no na rozdiel od prvej skupiny súťažiacich odpovedali na 20 otázok, ktoré boli o čosi ľahšie. V tejto kategórii sa súťažiacim darilo veľmi dobre. Až traja z nich mali v závere rovnaký počet bodov. Víťazkou sa nakoniec s jednobodovým rozdielom stala Sofia Biloveská zo ZŠ na Komenského ul.. Aj víťazka tejto kategórie získala cenu od centra voľného času a všetci súťažiaci si odniesli domov pozornosť od sponzora podujatia, Papiernictva – Václav Gmitter. Ten, kto nás v tento deň navštívil a zúčastnil sa podujatia, už teraz vie, že Európa je plná zaujímavých pamiatok a kúzelných miest, ktoré sa oplatí vidieť. Niektorým z detí sa to už podarilo, iné to ešte len čaká. Naším mladým cestovateľom želáme šťastný krok pri poznávaní členských štátov Európskej únie.

Víťaz 1. kategórie Dalibor Šinaľ

Alena Dinisová

Potulky historickým Bardejovom

Prvý marcový deň pozval prázdninujúce deti v našom meste na ďalšie zaujímavé podujatie do centra voľného času – na Potulky historickým Bardejovom. Tridsaťjedenčlenná skupina detí a dospelých v prvej časti tohto tematického podujatia zhliadla prezentáciu o našom stredovekom meste, ktoré sa dnes pýši hrdým prívlastkom európskej a svetovej.

Bardejov, centrum horného Šariša a básnikmi ospievané mesto ako „...vzácná perla, kvet“, píše svoju históriu už od roku 1241. Zmienku o ňom sme sa dozvedeli v Ipatijevskom letopise a deti tu zaujal najmä zaujímavý príbeh kniežaťa Daniela z Halíča, ktorý sa vybral na pytačky k vtedajšiemu uhorskému kráľovi. Druhý záznam o našom meste pochádza z roku 1247 a nachádza sa v listine kráľa Bela IV.. Mesto Bardejov za svoju 770 ročnú históriu zažilo obdobie veľkej slávy a rozkvetu, hospodárskeho rozmachu, ale i obdobie sociálneho úpadku v dôsledku ničivých požiarov, morových epidémií či stavovských povstaní. Ako ostatným stredovekým mestám, i Bardejovu boli udelené rozsiahle práva a privilégia, akými boli právo dedičného richtára, právo opevnenia mesta, právo výročného jarmoku, právo meča, hrdelné právo, ale aj hrdé právo povýšenia mesta na slobodné kráľovské, ktoré nášmu mestu v roku 1376 udelil kráľ Ľudovít I.. Okrem spomínaných práv to bolo aj právo skladu,

oslobodenia od platenia daní a poplatkov, ale aj právo používať mestský erb, ktoré mestu udelil kráľ Ľudovít V. v roku 1453. Prítomným účastníkom prázdninového dopoludnia sme priblížili aj fortifikačný systém nášho mesta, systém opevnenia stredovekého Bardejova hradbami, hradby spevnené 23 baštami a uzavreté 3 nedobytnými bránami. Prezentácia o našom meste priblížila účastníkom obdobie 14. a 15. storočia, ktoré z histórie poznáme ako Zlatý vek hospodárskeho rozvoja mesta. Toto obdobie ovplyvnila nie len bohatá cechová a remeselná výroba, (veď v tom čase bolo v Bardejove 51 cechov a 64 remesiel a hlavným vývozným artiklom bolo plátno a víno), ale aj rozvoj stavebnej činnosti. Z tohto obdobia pochádza množstvo vzácných a hodnotných pamiatok svetskej a sakrálnej architektúry. Obrazom sme najprv nazreli do Farského kostola sv. Egídia, gotickej, trojlodovej baziliky s jedenástimi pôvodnými tabuľovými oltármi, ktoré patria k najcennejším gotickým interiérom v strednej Európe. Táto národná kultúrna pamiatka s neogotickým hlavným oltárom z 19. stor. a kamenným gotickým pastofóriom z 15. stor., i ďalšími vzácnymi historickými pamiatkami, bola v roku 2001 povýšená na Baziliku min. sv. Egídia. Pred kostolom deti zaujali dva veľké zvony – Ján (z roku 1486) a Urban (z roku 1584), ktoré dostali pomenovanie po staviteľoch kostola a svoju historickú funkciu splnili. Nemohli sme si tu nevšimnúť aj sochu patróna požiarnikov a hasičov – sv. Floriána, ktorá bola po rozsiahlych požiaroch umiestnená na výstrahu pred týmto ničivým živlom. Vzápätí sme sa presunuli do Mestskej radnice, tiež národnej kultúrnej pamiatky, ktorá je symbolom svetskej slávy a moci. Táto goticko-renesančná budova slúžila svojmu účelu viac ako 400 rokov. Na prízemí slúžila obchodnej činnosti a na poschodí mestskej rade v radnej sieni s pôvodným kazetovým stropom. Na južnom štíte radnice dodnes stojí socha rytiera Rolanda, ochrancu mestských práv a symbolu mieru. Po stáročia inšpiruje obyvateľov nášho mesta i aktuálny odkaz nad bočným vchodom do radnice, kde je napísané: „*Uvažuj prv, kým rozhodneš*“. Zaujímavé historiky prezradili aj meštianske domy na Radničnom námestí v Bardejove. Najmä meštiansky dom č. 13, známy ako Gantzaughov, s ozdobným priečelím, ale aj meštiansky dom č. 42, z histórie známy ako Vínný dom, v ktorom bol pôvodne mestský hostinec s veľkými pivničnými priestormi na uskladnenie vína z tokajskej oblasti. Historicky významný je aj meštiansky dom č. 26 s pôvodnými oknami a vzácnou maľovanou freskou, zobrazujúcou Korunovanie Panny Márie. V blízkosti tohto meštianskeho domu je aj meštiansky dom č. 1, známy ako Rhódyho dom, či dom bohatého kupca s plátnom, ktorý má ako jediný renesančné arkády. Katov dom na Veternej ulici upozornil účastníkov prázdninového dopoludnia na prísne stredoveké tresty v Bardejove, ktoré vykonával mestský kat. Ďalej sme sa zastavili aj pri jednotlivých stredovekých baštách, z ktorých je len tretina reštaurovaných. Zhliadli sme Hrubú baštu, členenú strieľňami, Prašnú baštu v blízkosti Hornej brány, Školskú baštu na Hviezdoslavovej ul., Severnú baštu pri obnovennej fontáne, ale aj Veľkú a Červenú baštu, známu ako kráľovskú, z ktorej trubači

ohlasovali príchod kráľa do mesta. Opevnenie nášho stredovekého mesta ukončila Dolná brána s barbakánom a kamenným mostom, ktorý bol pôvodne padací, drevený. Stredoveké mesto Bardejov preslávilo ďalšie, 16. storočie, ktoré preň bolo Zlatým vekom kultúry, vzdelanosti a umenia. Podpisalo sa pod to najmä Humanistické gymnázium na čele s bardejovským rodákom, učencom a humanistom Leonadrom Stöckelom, žiakom M. Luthera a prvým učiteľom Uhorska. Leonard Stöckel, autor známych Bardejovských školských zákonov i ďalších významných dokumentov, priviedol do nášho mesta žiakov a učencov z celého Uhorska. K rozvoju kultúry a vzdelanosti veľkou mierou prispela aj Kníhtlačiareň Dávida Gutgessela a Verejná knižnica v Bardejove, ktorá bola prvou v Uhorsku. Ďalšie obdobie poznačilo naše mesto stavovskými povstaniami a vojnami. Z tohto smutného obdobia sa zachoval Pamätník Jurajovi Winterovi, richtárovi mesta, ktorý zahynul v roku 1679 pri napadnutí mesta nepriateľskými vojskami. Nasledujúce, 18. stor., je charakteristické pre naše mesto znovu oživením hospodárskeho života. Toto obdobie preslávilo najmä Židovské suburbium, ktoré pozostávalo z veľkej synagógy, modlitebne, očistných kúpeľov, školy, ale i jatky. Všetky tieto vzácne historické pamiatky nášho mesta mali možnosť účastníci tematického dopoludnia zhliadnúť v centre voľného času. Pri priblížení histórie nášho mesta nemohli sme nespomenúť ocenenia a vyznamenania, ktoré získalo naše mesto vo svojej doterajšej histórii – rok 1950, kedy bolo mesto vyhlásené za Mestskú pamiatkovú rezerváciu, rok 1986, kedy bola nášmu mestu udelená Zlatá európska cena UNESCO za záchranu historických a kultúrnych pamiatok a rok 2000, kedy bolo mesto Bardejov zapísané do zoznamu Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Oživením informácie o našom meste bolo nakoniec priblíženie stručnej histórie o Bardejovských Kúpeľoch, o ich prvej zmienke z roku 1247, ale aj o liečivých účinkoch minerálnych prameňov, ktoré iste prilákali do našich kúpeľov významné osobnosti a korunované hlavy. V r. 1783 navštívil kúpele cisár Jozef II., v r. 1809 sa v kúpeľoch liečila rakúska princezná Mária Lujza, v máji 1821 kúpele navštívil ruský cár Alexander I. a v júli 1895 prišla na liečebný pobyt do našich kúpeľov uhorská kráľovná a rakúska cisárovná Alžbeta, zvaná Sisi, ktorá z vďaky, že navštívila naše mesto a prezrela si aj jeho pamiatky, a že sa tu dobre cítila, darovala prepoštovi vzácny brilantový prsteň. Ten bol zároveň veľkým dôvodom navštíviť v druhej časti tohto podujatia, okrem Baziliky sv. Egídia, aj historickú radnicu, kde tento vzácny prsteň účastníci podujatia aj zhliadli. Pri tejto príležitosti vyslovujeme poďakovanie správe Baziliky sv. Egídia a riaditeľstvu Šarišského múzea v Bardejove, ktoré zabezpečili bezplatný vstup pre účastníkov prázdninového podujatia do týchto historických priestorov.

Anna Petričová

Postavím si snehuliaka

Naše oddelenie estetiky sa v zastúpení dvoch dám, Anky Mydlovej a Danky Čisaríkovej, rozhodlo sprostredkovať, pre jarne obdobie netradičný estetický zážitok, a to stavanie snehuliakov. Keďže tohtoročná zima kralovala dlhšie, ako sme predpokladali, *Danka Čisaríková* nám prezradila, prečo si vybrali práve takúto aktivitu.

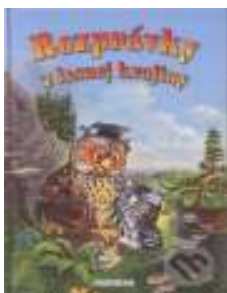
„Snažili sme sa im ponúknuť dopoludnie plné zábavy a radosti, ale i možnosť nájsť si nových kamarátov a vyskúšať nové zaujímavé činnosti. Keďže nám neprišlo počasie, nemohli sme zorganizovať súťaž v stavaní snehuliakov. Z tohto dôvodu sme pre deti pripravili v priestoroch herne náhradný program, ktorý bol zostavený z rozličných výtvarných, ale aj vedomostných a pohybových súťaží, v ktorých mohli preukázať svoju tvorivosť, športovú zdatnosť, výtvarné nadanie, zručnosť a nápaditosť. Mladšie deti prejavili najväčší záujem o maľovanie a prácu s papierom, staršie zase o hry Piaty proti piatim, Kufor plný rozprávok, Hádej na čo myslím. Do jednotlivých súťaží sa deti zapájali postupne. Pripravili sme im zaujímavú činnosť naplnenú maľovaním, vystrihovaním, ale aj hrou, vtipom, poučením a pohybom. Počas celého dopoludnia sa na jednotlivých súťažiach vystriedalo spolu 16 súťažiacich, medzi ktorými po celý čas vládla príjemná, veselá, súťaživá atmosféra. Deti odchádzali domov spokojné a veselé, lebo si našli nových kamarátov a prežili pekný deň.“

Napriek tomu, že sa plány museli kvôli počasiu na poslednú chvíľu meniť, o zábavu bolo postarané a autorky nápadu urobili všetko pre to, aby deti odchádzali s pocitom príjemne stráveného prázdninového dňa.

Alena Dinisová

Rozprávkové dopoludnie

Rozprávkové dopoludnie bolo podujatím, ktoré sa uskutočnilo v rámci prázdninových podujatí dňa 28.2.2012 od 9.30 do 12.00 hod. v CVC. Bolo určené deťom, ktoré rady výtvarne tvoria, majú rady rozprávky a rozprávkové bytosti. Podujatia sa zúčastnili deti zo ZŠ Wolkerova, ZŠ s MŠ Pod Papierňou, ZŠ Komenského a MŠ Komenského, ako aj deti z našich záujmových krúžkov Farebný svet, Lienka a Drobček. Počas dopoludnia sme si prečítali rozprávky z knihy *Rozprávkový venček* a *Rozprávky z lesnej krajiny*. Na základe prečítaných príbehov deti kreslili a vytvárali vlastné ilustrácie. Staršie z detí sa pokúsili o dramatizované stvárnenie prečítaného príbehu *O kozliatkach* či *Drevený domček*. Nechýbali ani spoločenské hry a tí najmenší sa počas tohto

dopoludnia zahrali s obľúbenými hračkami, alebo sa snažili kresliť za pomoci mamičiek. Podujatie prebiehalo v dobrej atmosfére a rovnako príjemne sme sa v závere rozlúčili. Už teraz sa tešíme na to, že rovnako príjemný prázdninový deň určite naplánujeme aj v budúcnosti.

Anna Mydlová

Moja pani učiteľka, môj pán učiteľ

Literárna súťaž *Moja pani učiteľka, môj pán učiteľ* bola zorganizovaná Centrom voľného času v Bardejove pri príležitosti Dňa učiteľov dňa 20.4.2012 a bola určená pre žiakov 2. – 9. roč. ZŠ v okrese. Cieľom podujatia bolo rozvíjať v deťoch úctu a lásku k svojim učiteľom, ale aj podporiť v nich záujem o literárnu tvorivosť. Do literárnej časti súťaže sa zapojilo 14 ZŠ v okrese (ZŠ Hažlín, ZŠ Hertník, ZŠ Komenského, ZŠ Wolkerova, ZŠ Vinbarg, ZŠ Kurima, ZŠ B. Krpelca, ZŠ Stulňany, ZŠ Janovce, ZŠ Raslavice, ZŠ Nižná Voľa, Gym. Sv. J. Bosca, CZŠ sv. Egídia). Práce boli hodnotené odbornou porotou v zložení Mgr. Darina Matvejová, Anna Mydlová a Mgr. Iveta Rohaľová. Porota udelila aj jednu kolektívnu cenu, a to žiakom 4.A triedy zo ZŠ na Wolkerovej ul.. Úspešní autori literárnych prác boli odmenení diplomami a vecnými cenami, ktoré venovalo CVC Bardejov. Ceny boli odovzdané na slávnostnom vyhodnotení, zorganizovanom dňa 20.04.2012. Slávnostné vyhodnotenie podujatia bolo zahájené básňou v podaní Šimona Kulku z CZŠ sv. Egídia v Bardejove. Podujatie spestrili aj ďalšie ukážky v podaní úspešných autorov. Z celkového počtu 51 doručených súťažných prác boli ocenení títo autori:

1. Kategória (2. – 4. ročník):

Olívia Sosňáková (ZŠ Kurima)
Michaela Uličná (ZŠ Hažlín)
Daniela Vargová (ZŠ Stulňany)
Martin Meščan (ZŠ Janovce)

2. Kategória (5. – 6. ročník):

Dorota Porubská (ZŠ Vinbarg, BJ)

3. Kategória 7. – 9. ročník):

Júlia Pilarová (CZŠ sv. J. Bosca, BJ)

Daniela Čisaríková

Ars poetika 2012

Tradícia v prednese ruskej poézie a prózy pokračuje

Nie náhodou sa hovorí o kráse slova, ktorým sa vyjadrujeme, ktorým oslovujeme jeden druhého. To slovo pozitívne oslovilo aj účastníkov tohtoročnej súťaže v prednese ruskej poézie a prózy pod názvom Ars poetika 2012. Pri

otvoreni samotnej súťaže zaznela myšlienka Honore de Balzaca, ktorý povedal: „Poézia a próza je dielo z najsvätejších“. Súťaž sa niesla v znamení významného výročia veľikána svetového mena, Alexandra Sergejeviča Puškina, ktorého 175. výročie smrti sme si pripomenuli len pred nedávnom – 10. februára 2012. Puškin, o ktorom je známe, že bol „ruskou jarou a ruským ránom“, svoj mladý život, ktorý žil, zobrazoval vo svojej tvorbe taký, aký v skutočnosti bol. Bol ruským národným básnikom, takým, ako Shakespeare pre Angličanov a Goethe pre Nemcov. Bol tvorcom literárneho jazyka, ktorý znel v súťažných ukázkach okresnej prehliadky Ars poetiky 2012. Okresné kolo tejto tradičnej, ale aj obľúbenej súťaže, ktorá má svoje ďalšie postupové kolá, organizuje náš okres ako jeden z mála na Slovensku. V okresnom kole súťaže Ars poetika v tomto roku súťažilo 17 žiakov v dvoch kategóriách – v kategórii žiakov 5. a 6. ročníka ZŠ a v kategórii žiakov 7. a 9. ročníka ZŠ (ZŠ Komenského, ZŠ Wolkerova, ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, ZŠ Malcov a ZŠ s MŠ Zborov).

Víťazi kategórie 5. a 6. ročník

Súťažiaci sa predstavili súťažnou ukážkou od ľubovoľného autora, a to buď v prednese poézie, alebo prózy. Súťažný prejav hodnotila porota pod odbornou taktovkou garanta súťaže, Mgr. Vlasty Potičnej, učiteľky ruského jazyka. Jednotliví súťažiaci sa predstavili zaujímavými ukážkami a v niektorých prípadoch sme zapochybovali o tom, či to naozaj prednášajú žiaci ZŠ, ktorí sa ruský jazyk neučia dlho, pretože ich výkony boli veľmi presvedčivé, či skoro profesionálne. Výsledky súťaže Ars poetika 2012 potvrdili to, že ruský jazyk má veľkú šancu, a že veľké talenty sa rodia najmä v ZŠ s MŠ pod Vinbargom, ZŠ v Malcove a ZŠ na Wolkerovej ul. v Bardejove.

Víťazky kategórie 7. až 9. ročník

Atmosféru súťažného popoludnia vhodne doplnila aj výstava ruských suvenírov – matriošiek, rôznych dekoratívnych predmetov s ľudovými motívmi, ale aj ruské „skazky“, obrazy, či originálny ruský samovar. Počas prestávky nechýbalo ani občerstvenie – tradičný ruský čaj s „varením“ a sladké pečivo, ktoré si vychutnali nie len súťažiaci, ale aj priatelia a milovníci ruského jazyka. Celkovú atmosféru umocňovali známe ruské piesne, ktoré boli pre mnohých príležitosťou na spomínanie. V závere súťažnej prehliadky zaznela poetická myšlienka A. S. Puškina: „Nikdy nenájdete poéziu, ak ju nenosíte v sebe.“, ktorá bola dôstojnou bodkou za kvalitatívne dobrým tohtoročným ročníkom súťaže v prednese ruskej poézie a prózy Ars poetika 2012.

Anna Petričová

Veľkonočné vajíčko a veľkonočné dekorácie

Súťaž v zdobení Veľkonočných vajíčok bola zorganizovaná našim centrom voľného času pre žiakov 1. – 9. roč. ZŠ a pre žiakov SŠ v okrese. Podujatiami ako toto chceme v deťoch rozvíjať estetické cítenie, zručnosť, nápaditosť a podporiť v nich záujem o tradičné i netradičné techniky zdobenia veľkonočných vajíčok. Podujatie bolo organizované v krásnom predveľkonočnom období a zúčastnilo sa ho spolu 16 súťažiacich zo 6 ZŠ (ZŠ Wolkerova, ZŠ Vinbarg, ZŠ Kurima, ZŠ Komenského, ZŠ B. Krpelca, ZŠ Zborov). Súťažiaci boli rozdelení do dvoch kategórií – 1. a 2. stupeň ZŠ. Pri zdobení boli súťažiacimi žiakmi použité rozmanité techniky. Aj materiály zdobených vajíčok boli rôznorodé. Od klasických vyfúknutých slepačích, cez polystyrénové, až po vajíčka tvarované zo slaného, alebo medovníkového, cesta. Jednotlivé práce tvorili počas časového limitu 90 minút. Pri svojich výtvoroch deti svojej fantázii popustili uzdu a vytvorili naozaj vkusné a krásne veľkonočné ozdoby rôznych tvarov a farieb. Súťaž oslovila už tradične dievčatá, ale medzi súťažiacimi sa predstavili aj chlapci. Úspešní súťažiaci boli odmenení diplomami a vecnými cenami, ktoré venovalo Centrum voľného času v Bardejove. Všetky práce boli verejnosti sprístupnené počas tohtoročnej veľkonočnej výstavy.

Ocenení:

Natália Vujčíková (ZŠ Kurima)
Viktória Žatkovičová (ZŠ Kurima)
Perla Čisárová (ZŠ Zborov)
Dominika Ondisová (ZŠ Komenského, BJ)
Lenka Jurková (ZŠ Vinbarg, BJ)

Tí, ktorí v sebe nenašli nadšenie pre zdobenie veľkonočných kraslíc, sa mohli venovať aranžovaniu veľkonočných ikebán a iných dekorácií. Aj tejto časti súťaže, ktorá sa konala v rovnaké popoludnie ako zdobenie veľkonočných vajíčok, sa zúčastnili žiaci 1. – 9. roč. ZŠ a SŠ v okrese. V toto popoludnie k nám prišlo ukázať svoju šikovnosť 11 súťažiacich z 5 ZŠ a nezmenili sa ani súťažné kategórie, teda 1. a 2. stupeň ZŠ. V jednotlivých prácach sa hodnotila nielen krása, ale i nápaditosť a precíznosť výtvorov. Počas 90 minút vytvorili súťažiaci deti naozaj krásne veľkonočné aranžmány, či ozdoby na stôl, okná, dvere. Aj v tomto prípade sa tí najkreatívnejší dočkali diplomov a vecných cien od organizátora, Centra voľného času v Bardejove a rovnako ako zdobené veľkonočné kraslice, všetky ikebany a ďalšie dekorácie, boli súčasťou našej veľkonočnej výstavy.

Ocenení:

Martin Štefanov (ZŠ B. Krpelca, BJ)
Veronika Gregová (ZŠ B. Krpelca, BJ)
Michaela Rodáková (ZŠ Komenského, BJ)

Ceny poroty:

Mária Petová (ZŠ bl. Zefyrína, Poštárka)
Darina Petová (ZŠ bl. Zefyrína, Poštárka)
Samuel Daňo (ZŠ Zborov)

Daniela Čisaríková

Knihu ÁNO, Drogu NIE

Dňa 26.4.2012 sme si uctili marec – mesiac knihy a zároveň sme pokračovali v tradícii organizovania podujatia s výstižným názvom Knihu ÁNO, Drogu NIE. A keďže sa hovorí, že *viac hláv = viac rozumu*, prizvali sme si na pomoc a spoluprácu Okresnú knižnicu Dávida Gutgesela v Bardejove v zastúpení Bc. Alžbety Kutašovičovej, pracovníčky oddelenia pre deti a mládež a Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bardejove v zastúpení npor. Mgr. Mariána Valkučáka, okresného analytika OR PZ. Podujatia sa zúčastnili žiaci zo ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, ZŠ Komenského a ZŠ Wolkerova, v sprievode vyučujúcich. Po úvodnom uvítaní hostí a predstavení nasledujúceho programu sa ako prvý ujal slova M. Valkučák, ktorý mal pre prítomných hostí pripravenú aj prezentáciu. V skratke žiakom pripomenul históriu vzniku drog, ich pôvod a prvotné využitie v oblasti medicíny. Ďalej ich upozornil na riziká, ktoré vedú k vzniku drogovej závislosti, medzi ktoré patria napr. zvedavosť, nuda, vplyv rovesníkov, hľadanie si zmyslu života, či únik pred problémami. Ďalej nasledovala klasifikácia jednotlivých typov drog, ich konkrétne varianty, s ktorými sa bežne obchoduje, spôsoby balení a aplikácií, doplnené o vizuálnu ukážku. Podrobnejšie sa pristavil pri skupine tzv. legálnych drog, s ktorými žiaci chtiac-nechtiac prichádzajú bežne do styku a tými sú cigarety a alkohol. Dôsledne ich upozornil na zdravotné a trestno-právne riziká, ktoré vyplývajú z ich užívania. Po jeho vystúpení nasledovala príjemnejšia téma, týkajúca sa kníh. Pani A. Kutašovičová otvorila svoje rozprávanie definovaním knihy. Kto ešte nepočul

Autentická ukážka rozličných typov drog

definíciu knihy, tu je: „*Kniha sú listy papiera zviazané do textu*“. Pridala aj niekoľko zaujímavostí o vzniku a formovaní tunajšej knižnice od jej počiatkov až po súčasnosť. Dozvedeli sme sa, že v historicky 1. knižnici, ktorá v našom meste vznikla v roku 1460, v blízkosti vtedy ešte Farského kostola sv. Egídia, sa nachádzalo 30 rukopisných kníh. Možno si mnohí povieme, že 30 kníh pre celé mesto je veľmi málo. No nesmieme zabúdať na to, že knihy sa prepisovali ručne

Výstava knižných titulov

a boli k dispozícii mešťanom z vyšších vrstiev. Od histórie sme plynule prešli k súčasnej podobe a fungovaniu knižnice. Poslucháči sa podrobnejšie dozvedeli o fungovaní tých knižných oddelení, s ktorými sa v rámci vypožičiavania kníh nestretávajú. Ide o oddelenia zodpovedné za nákup a katalogizáciu všetkých kníh v knižnici, ktorých je v súčasnosti okolo 80 000 zväzkov. Pani Kutašovičová predstavila aj nový internetový systém KIS 3G, pomocou ktorého je možné knihy vypožičiavať už aj z pohodlia domova. Tento systém je projektom informatizácie knižníc a umožňuje pracovať na internete za pomoci čitateľského preukazu bezplatne, v ohraničenom časovom pásme. Aby nám to bolo všetko „jasné“, pripojila sa na oficiálnu stránku knižnice a všetkým prakticky ukázala, ako pracovať v systéme KIS 3G, ako sa knihy hľadajú, rezervujú, vypožičiavajú a predlžujú. V závere rozprávania sa okrajovo pristavila aj pri počítačovej sústave MAGIC, určenej pre slabozrakých a nevidiacich, ktorú knižnica tiež vlastní. Pomocou tejto sústavy si môžu hendikepovaní ľudia vypožičiavať zvukové knihy na klasických magnetofónových páskach, ale aj vo formáte MP3. Naša knižnica tiež spolupracuje so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči. Na záver nechýbala ani praktická ukážka, a to úryvok z knihy *Zmätené dvojčky zo slepej uličky* s podtitulom *Neobyčajné príbehy obyčajných školákov*, ktorým sme oslovili zúčastnenú vekovú kategóriu žiakov 5., 6. a 7. ročníka ZŠ. Všetci žiaci, ktorí ešte nevlastnia čitateľský preukaz, dostali veľmi štedrú a výhodnú možnosť, zaregistrovať sa po tomto podujatí v knižnici zdarma. Po vystúpení našich hostí, Bc. Alžbety Kutašovičovej a npor. Mgr. Mariána Valkučáka, si mohli žiaci pozrieť výstavu knižných ukážok rozličných žánrov, ktorú pripravilo CVC, ako aj knižnica. Ďalšou zaujímavosťou pre žiakov bol kufrík s autentickými ukážkami jednotlivých typov drog, ktorý spolu s informačnými letákmi k téme drogy zabezpečil okresný analytik, pán Valkučák. Toto príjemné popoludnie, ktoré sme strávili so zaujímavými hosťami, si radi zopakujeme aj o rok a týmto im ďakujem za spoluprácu.

Alena Dinisová

Poviem ti básničku

Aj rómske deti sú talentované

Centrum voľného času v Bardejove už takmer dvadsať rokov organizuje pre talentované rómske deti súťažnú prehliadku v prednese slovenskej poézie a prózy pod názvom Poviem ti básničku. V tomto roku sa do nej zapojilo 11 rómskych detí (prihlásených ich však bolo omnoho viac), žiakov ZŠ Wolkerova a ZŠ B. Krpelca v Bardejove, ZŠ Kurima, ZŠ Snakov, ZŠ s MŠ bl. Zefyrína na Poštárke a detí z centra voľného času. Súťažiaci rómske deti sa predstavili jednou ukážkou z prózy alebo poézie od ľubovoľného autora. Súťažili v dvoch kategóriách – v kategórii mladších a kategórii starších žiakov. Súťažný prejav rómskych detí hodnotila odborná porota v zložení: Mgr. Ľudmila Bezegová (učiteľka ZŠ Kurima), Mgr. Monika Zlacká (učiteľka ZŠ bl. Zefyrína, BJ) a Mgr. Alena Dinisová (pedagogický pracovník CVC v Bardejove). V kategórii mladších žiakov boli svojim prednesom najlepší a zároveň najvýraznejší Nikola Dreveňáková (ZŠ bl. Zefyrína, BJ) a Stanislav Cina (ZŠ Kurima), ktorý predniesol zaujímavú a veľmi obsiahlu ukážku „*Ako ježkovia oberali hrušky*“. Na 2. mieste sa umiestnili Laura Šamková a Jesica Patkaňová a na 3. mieste skončila Viktória Pulková (všetky tri zo ZŠ bl. Zefyrína, BJ). V kategórii starších žiakov, porotu, ale i divákov, najviac zaujal víťazný prednes ukážky „*Ako sa naučiť po turecky*“. Touto ukážkou súťažiaci Tomáš Fejczko pobavil aj divákov. Je potešiteľné, že súťažiaci sa predstavili slušným, kultivovaným prednesom svojich ukážok, od autorov E. Čepčekovej, J. Pavloviča, M. Rúfusa, D. Heviera, A. Lindrenovej a ďalších. Účasťou v tejto súťaži potvrdili, že aj rómske deti sú talentované a dokážu sa naučiť naspamäť pomerne dlhý text ukážky. Víťazi súťaže Poviem ti básničku boli odmenení vecnými cenami a diplomami, ktoré venoval organizátor súťaže, centrum voľného času. Veľkú radosť všetkým súťažiacim urobil aj sponzor súťaže, Papiernictvo – Václav Gmitter. Tohtoročnú súťažnú prehliadku v prednese slovenskej poézie a prózy s veľkou pozornosťou, ale i očakávaním dobrého výsledku, sledovali nie len súťažiaci, ale aj samotní učitelia a rodičia rómskych detí. Súťaž Poviem ti básničku bola naozajstným sviatkom nie len pre súťažiacich, ale aj prítomných divákov. Svojim zameraním, úrovňou i samotným priebehom naplnila pravdivosť myšlienky Jeana Rouxa, ktorý povedal, že: „*Poézia je pravda v sviatočných šatách*“. A platí to aj v próze.

Anna Pertičová

Okresné kolo v stolnom tenise družstiev ZŠ

V telocvični centra voľného času sa uskutočnilo okresné kolo v stolnom tenise družstiev žiakov a žiačok základných škôl. Zúčastnilo sa ho 8 mužstiev zo ZŠ v okrese. U chlapcov si prekvapujúce prvé miesto v dramatikom finálovom zápase vybojovali chlapci z CZŠ s MŠ sv. Faustíny Dlhá Lúka, u dievčat jednoznačne vyhrala ZŠ Wolkerova. Obe školy postúpili na krajské kolo do Kežmarku kde reprezentovali okres Bardejov.

Roman Chovan

Futbalové turnaje

Koncom apríla a začiatkom mája patrila mestská športová hala MIER futbalu. Prebiehali tu okresné majstrovstvá v malom futbale žiakov a žiačok ZŠ. Ako prvé hrali staršie žiačky ZŠ. Z 12 družstiev nakoniec do finálovej skupiny postúpili tri najlepšie družstvá a prvenstvo si najlepšou hrou vybojovala ZŠ B. Krpelca. Na 2. mieste sa umiestnila ZŠ s MŠ Pod Vinbargom a bronzová priečka patrila ZŠ s MŠ v Hertníku.

Vo vzájomných súbojoch sa stretli aj starší žiaci ZŠ. Turnaja sa zúčastnilo 16 družstiev, čo bolo veľkým prekvapením, lebo nikto nečakal takú veľkú účasť. V okresnom kole zvíťazili chlapci ZŠ B. Krpelca, na druhom mieste skončila ZŠ s MŠ Hertník a tretie miesto obhájili chlapci zo ZŠ Kurima.

Víťazi zo ZŠ B. Krpelca

Starších žiakov vystriedali na palubovke mladší žiaci ZŠ. Aj tu sa turnaja zúčastnilo 16 družstiev. Na prvom mieste skončili chlapi zo ZŠ B. Krpelca, ktorí v dramatickom finálovom zápase remizovali so ZŠ Hažlín. O víťazovi okresného kola tak v závere rozhodli až pokutové kopy. ZŠ Hažlín v nich prehrala 1:3 a skončila na druhom mieste, tretie miesto si vybojovala ZŠ Raslavice.

Záverečné okresné kolo v malom futbale patrilo v športovej hale mladším žiačkam ZŠ, kde jasne bez straty bodov vyhrali dievčatá zo ZŠ B. Krpelca. Na druhom mieste skončila ZŠ Vinbarg a z tretieho miesta sa tešila ZŠ s MŠ Hertník. Základná škola B. Krpelca tak získala prvenstvo vo všetkých kategóriách.

1. miesto – ZŠ B. Krpelca

2. miesto – ZŠ Vinbarg

3. miesto – ZŠ s MŠ Hertník

Roman Chovan

Okresné kolo vo vybíjanej žiačok ZŠ

Konečné poradie finálových družstiev

Dňa 7.5.2012 prebehlo v športovej hale MIER okresné kolo vo vybíjanej žiačok základných škôl. Hralo sa v dvoch skupinách. V skupine „A“ a skupine „B“. Do finálového kola sa prebojovali ZŠ B. Krpelca, ZŠ s MŠ Pod Vinbargom a ZŠ s MŠ Hertník. Konečné poradie ich vzájomných zápasov skončilo nasledovne:

1. ZŠ B. Krpelca
2. ZŠ s MŠ Pod Vinbargom
3. ZŠ s MŠ Hertník

Roman Chovan

Odkazy Zemi

Tohtoročný Deň Zeme si žiaci ZŠ v našom meste pripomenuli prostredníctvom tradičnej, ale aj veľmi poučnej súťaže s aktuálnym názvom Odkazy Zemi. Túto tematickú súťaž, zameranú na propagáciu Dňa Zeme, uskutočnilo Centrum voľného času v Bardejove 25. apríla tohto roku. Poslaním a cieľom samotnej súťaže bolo spracovať výtvarnou a literárnou formou želania, priania a výzvy,

Tohtoroční ocenení

ale i aktuálne myšlienky, zamerané na ochranu životného prostredia a prírody. Krédom súťaže bola myšlienka anglického kritika umenia a sociológa Johna Ruskina, ktorý povedal: *„Pomôž prírode a spolupracuj s ňou, ona ťa bude považovať za jedného zo svojich tvorcov.“*

Do súťaže sa zapojilo 58 súťažiacich z 5 základných škôl (ZŠ Komenského, ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, ZŠ s MŠ Pod Papierňou, ZŠ B. Krpelca a CZŠ sv. Egídia v Bardejove). Celkovo bolo vyhodnotených 38 plošných prác a 2 priestorové, ktoré posúdila odborná porota v zložení Mgr. Jana Lenártová (učiteľka ZŠ s MŠ Pod Papierňou), Mgr. Monika Zlacká (učiteľka ZŠ s MŠ bl. Zefyrína) a Peter Jakubašek (OVB Allfinanz Slovensko, a.s. Bardejov), ktorý bol hlavným sponzorom súťaže. Odborná porota vybrala 14 súťažných prác, v ktorých bola výstižne a zaujímavo zakomponovaná ústredná myšlienka súťaže. Slávnostné vyhodnotenie bolo spojené s prezentáciou všetkých súťažných prác. Vo väčšine prác sa okrem výtvarného spracovania témy objavili aj slovné odkazy našej Zemi. Lívia Bijalková a Sandra Plaskoňová výtvarne zobrazili strom života v prírode, z ktorého sa dá vyčítať ústredná myšlienka súťaže. Prekrásny námet si vybrala aj Kristína Kaščáková, ktorá vo svojej práci naznačila radostný a veselý život hrajúcich sa detí v našej prírode. Na znečisťovanie a ochranu vody upozornili viacerí súťažiaci z CZŠ sv. Egídia v Bardejove. Z nich možno spomenúť prácu Marka Pillára a Kristiána Šinaľa, ktorí zdôraznili význam a zároveň nutnosť čistenia odpadových vôd, ale aj zavedenia zberu nebezpečných chemikálií v rámci projektu Ekobard. Je potešiteľné, že aj mladí ochrancovia životného prostredia si uvedomujú nebezpečenstvo znečistenia vôd, pretože voda je v súčasnosti strategickou surovinou. Voda je nenahraditeľnou zložkou životného prostredia pre človeka, zvieratá, živočíchy, pre celú prírodu. Súťažiaci Tadeáš Čurný upozorňuje na dve tváre života v prírode – zdravú, hýriacu farbami a nezdravú, pochmúrnu. Ďalšia súťažiaca, Klaudia Kyjovská, uvádza vo svojej práci 2 typy znečisťovania vody – jednorazové (znečisťovanie havarijné)

a dlhodobé (spôsobené organickým znečisťovaním). Viacerí súťažiaci vo svojich prácach upozorňujú na nebezpečné jadrové elektrárne, ktorých odpad znečisťuje ovzdušie a vodné toky. Beáta Baránková a Alexandra Humeníková nakreslili schému zemegule, ktorá vyjadruje zbožné želanie ľudí na celom svete, aby život na všetkých kontinentoch bol zdravý a aby slzy, ktoré roní naša Zem skoro uschli. Aby sa jednotlivé svetadiely zazeleneli nádejou na jej prežitie. Úprimné želanie a presvedčenie vyslovila vo svojej výtvarnej práci aj Kamila Polčová, keď k nej napísala tento odkaz: „*To je náš sen – ochraňovať Zem.*“ Zaujímavú mozaiku rozkvitnutej Zeme, ktorá má stále šancu prežiť, nakreslila Lucia Lenártová. Milovník živočíchov, Patrik Šalata, upozorňuje zas na to, aby sme neuváženým konaním neohrozovali živočíšnu ríšu. Lenka Moravcová priam poeticky, štetcom a perom, upozorňuje na to, že „*stav našej Zeme sa odzrkadľuje aj v každom kvete*“. Autorky ďalšej práce, Miroslava Povacká a Timea Rychvalská pridávajú k zaujímavému bludisku Zeme tieto múdre myšlienky: „*Žiť znamená obdivovať prírodu. Ak chcete niečo pochopiť, zistite, ako to vzniklo.*“ K tomu niet čo dodať. Súťažiaci Henrieta Vadocová a Mária Matysová svojou optimistickou prácou upozorňujú na to, že: „*Ak nebudeme chrániť našu Zem, tak takéhoto pohľadu (aký znázornili) sa naše deti nedožijú.*“ Zaujímavú priestorovú prácu o našej planéte spracovali Adrián Dendis a Peter Paľa, ktorých námet nás presviedča o tom, že všetko je v rukách človeka. Potvrďuje to aj ďalšia autorka súťažnej práce, Veronika Ščerbová, ktorá nám pripomína, že osud planéty Zem je v rukách človeka a len on jej môže podať pomocnú ruku. Možno, že je to aj v „Božích rukách“, ako ďalej uvádza, lebo aj básnik hovorí, že: „*Celá príroda je jeden Boží chrám.*“ Za povšimnutie stojí aj námet priestorovej práce Karolíny Novotnej, ktorá nás tiež upozorňuje na to, že osud Zeme je v rukách človeka a od neho závisí napríklad aj to, či vo vzduchu budú lietať motýle. Adam Miko nakreslil farebnú mozaiku živej prírody a napísal k nej toto: „*Naša príroda nám*

ponúka farby, ktoré nás inšpirujú. Zachovajme ich čistotu a nedovoľme, aby zmenili svoj odtieň.“ Zlata Golecová vo svojej práci vyslovila varovné PREČO?. Jej zemeguľa je zavalená odpadmi a nečistotami a pod ich ťarchou nie je schopná prežiť. A takto by sme mohli pokračovať ďalej. Po zhliadnutí súťažných prác sa súťažiaci a prítomní hostia poučili, obohatili o niečo nové a zaujímavé, ale aj inšpirovali ako ďalej postupovať, aby naša Zem prežila, lebo je naozaj všetkým, čo máme. Napokon aj svetový velikán L. N. Tolstoj nám pripomína, že: „Dobrotivá príroda sa postarala o to, aby si všade mohol niečo objaviť, z čoho by si sa mohol poučiť.“ V druhej časti slávnostnej prezentácie súťaže Odkazy Zemi boli odmenení autori víťazných prác. K najzaujímavejším prácam, ktoré boli ocenené 1. miestom, patrili práce Lívie Bijalkovej a Sandry Plaskoňovej (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom), Patrika Šalatu (ZŠ s MŠ Pod Papierňou), Karolíny Novotnej (ZŠ Komenského) a Zlaty Golecovej (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom). Súťažiaci, umiestnení na prvých troch miestach, boli odmenení vecnými cenami a diplomami, ktoré venovalo centrum voľného času. Ostatných súťažiacich potešil spomínaný sponzor, ktorý daroval všetkým „ochrancom Zeme“ symbolickú cenu – pero na zapisovanie ďalších odkazov našej Zemi. Za propagáciu tohtoročného Dňa Zeme boli odmenené všetky školy, zapojené do súťaže. Želáme si, aby všetky tieto múdre a veľavravné myšlienky, boli aktuálne nie len ku Dňu Zeme, ale každý deň, po celý rok, po celý život.

Anna Petričová

Strelecká liga stredoškolákov

Dňa 2. mája sa u nás v Centre voľného času uskutočnilo tretie, tentoraz jarné a zároveň záverečné kolo streleckej ligy stredoškolákov. Do súťaže sa zapojilo 29 žiakov zo štyroch stredných škôl v meste (Obchodná akadémia, Stredná priemyselná škola, Spojená škola Juraja Henischa a Hotelová akadémia Jána Andraščíka v Bardejove), z toho 20 chlapcov a 9 dievčat. Všetci strelci prešli tromi súťažnými kolami, aby sa prebojovali do finále.

Záverečné, tretie, kolo streleckej ligy stredoškolákov malo nadviazať na majstrovstvá Slovenska v branno-športovom viacboji stredných škôl. No keďže sa tieto majstrovstvá kvôli presunu uskutočnia až v jesenných mesiacoch a medzi súťažiacimi sú aj žiaci štvrtých, a teda maturitných ročníkov, ich účasť na majstrovstvách už nebude možná, čo je veľká škoda. Konečné výsledky streleckej ligy sú nasledovné:

Katégória CHLAPCI:

1. Mário Pangrác (Obchodná akadémia)
2. Jaroslav Prokop (Stredná priemyselná škola)
3. Matúš Bilas (Spojená škola J. Henischa)

Katégória DRUŽSTVÁ CHLAPCOV:

1. Stredná priemyselná škola
2. Spojená škola J. Henischa
3. Obchodná akadémia

Katégória DIEVČATÁ:

1. Adela Glittová (Stredná priemyselná škola)
2. Ingrid Sobeková (Stredná priemyselná škola)
3. Natália Kolárová (HA J. Andraščíka)

Katégória DRUŽSTVÁ DIEVČAT:

1. Stredná priemyselná škola
2. Hotelová akadémia J. Andraščíka
3. Obchodná akadémia

Jozef Žák

Koncert LEN PRE VÁS Naša úspešná prezentácia činnosti

Tohtoročný program, s vrúcnyim želaním *Len pre vás!*, bol venovaný rodine. Slávnostný program sa začal slovami básne *Prosba*, ktoré dojímavo predniesla Veronika Gregová. Úvodné slová tejto básne „úprimnú vďaku prijmi, Pane, za to, že 'mama' vravieť komu mám, za chvíľe Tebou požehnané, čo s mamou denne prežívam...“ predurčili úspešnosť celého programu. Najkrajšie básničky pre mamičku predniesli najmenšie deti z klubu Lienka, ktoré potešili prítomných divákov mixom hier a tančekov pod názvom Lienky sa hrajú. Rytmickým čokodžajvom sa predstavili i malí rómski tanečníci, ktorí boli príjemným prekvapením tohto programu. Program centra voľného času obohatili aj malí angličtinári hravou básňou *Show me five fingers* a nemeckou básňou *Muttertag* pozdravila prítomné mamy Laura Balážová s bratom Samuelom

Mamí angličtinári

Ludový súber Studnička

Ukážky Judo

S pečaťou vysokej profesionality sa v tomto programe predstavili aj mladé spevácke talenty – Mária Lakatošová, Timea Jazudeková, Natália Majerníková, finalistky súťaže *Bardejovský talent 2011* a spolu s nimi aj Lucia Mačuteková.

Tieto mladé speváčky sa predstavili rôznorodými populárnymi piesňami. Rovnako úspešne sa predstavil aj talentovaný klavírny virtuóz Tomáš Fejcz, ktorý zahral skladbu klasikov a zmes rómskych halgátov. V programe nechýbali ani moderné a ľudové tance. V modernom rytme, v choreografii Gold stars, sa predstavilo tanečné duo Romana Gállová a Simona Štibľarová a moderný tanec so Shakirou precítene zatancovala Simona Hudáková. Šikovné a veľmi agilné členky skupiny Fixky zaujali divákov zaujímavou choreografiou moderného tanca vlastnej tvorby. Dojem z tance znásobili ich jednoliate čierno-biele tanečné kostýmy. Rovnako úspešne sa predstavilo tancujúce duo Ľubomír a Vladimír Škvarekovi, ktorí zaujali tanečnou choreografiou Electric boogie. Tejto dvojici tanečníkov

Tomáš Fejcz

Tanečná skupina Fixky

tlieskali nie len v našom programe, ale aj v celoslovenskej súťaži *Pohyb bez bariér*. Veľkým oživením a obohatením programu bola ľudová hudba, ktorá sa po prvýkrát predstavila v programe CVC v zložení troch huslistov. Prvé husle Ondrej Pös a Milan Maďar, druhé husle Františk Šverha a na akordeóne sa hrou predstavil Dávid Čech. Mladí a talentovaní hudobníci zahrali ľudové piesne, ktorými iste ulahodili diváckemu publiku a zároveň sprevádzali malého speváka Matúša Kmeca, ktorý potešil divákov piesňou *Co še červeneje*. Ľudová hudba sprevádzala aj tanečnice z folklórnej skupiny Studnička, ktoré v rytme ľudového tanca zatancovali pravú šarišskú polku. V tomto duchu pokračovalo aj predstavenie mladších tanečníčok zo skupiny Motýliky. Súčasťou nášho programu boli aj rôzne športovo-tanečné štýly. Už takmer rok sa u nás precvičuje detská zumba – ZumbAtomic, ktorej členky sa predstavili pod vedením trénerky Jany Pangrácovej rytmickou choreografiou WakaWaka. Náš, takmer dvojhodinový, program pokračoval zaujímavými ukázkami prvkov bojového umenia Aikido a ukázkami prvkov obrany v Jude. Tohtoročný program ku Dňu matiek, Dňu otcov a oslavám rodiny, pripravili vedúci záujmových útvarov, kvalifikovaní inštruktori a tréneri, ale i šikovné choreografky, ktoré pracujú s deťmi a mládežou v centre voľného času. To zázračné, a tak potrebné, slovo *láska* sa ako červená niť vinulo celým našim programom, v ktorom sa predstavilo vyše 120 účinkujúcich členov ZÚ, detí, ale i starších žiakov, ktorí na znak úcty a vďaka venovali svojim mamám symbolické srdiečka. Pravé bardejovské perníkové srdiečka, z dielne rodiny Antonyovej, odovzdali nakoniec deti gestorom programu, Mgr. Darine Sorokovej, riaditeľke CVC a jej zástupkyňi, Ing. Márii Duboveckej.

Anna Petričová

Tohtoroční víťazi obvodových kôl olympiád

OLYMPIÁDA V ANGLICKOM JAZYKU – 17.1.2012

1A kategória:

1. Dávid Čaňo (ZŠ Komenského, BJ)
2. Sebastián Fertaľ (ZŠ Vinbarg, BJ)
3. Karin Vojtašová (ZŠ Wolkerova, BJ)

1B kategória:

1. Timotej Čejka (ZŠ Komenského, BJ)
2. Jakub Semanišin (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Kristián Kulka (ZŠ B. Krpelca, BJ)

OLYMPIÁDA V NEMECKOM JAZYKU – 20.1.2012

1A kategória:

2. Ladislav Čech-Špirek (ZŠ Komenského, BJ)

1B kategória:

1. Natália Koščová (ZŠ B. Krpelca, BJ)
2. Bianka Vasilková (ZŠ Komenského, BJ)
3. Jozef Jevčák (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)

MATEMATICKÁ OLYPIÁDA

25.1.2012

Z5:

1. Sonja Rapčanová (ZŠ Komenského, BJ)
2. Stanislav Šoltys (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Lívia Bijalková (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)

Z9:

1. Kristián Kulka (ZŠ B. Krpelca, BJ)
1. Jakub Čopák (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Michaela Gurská (ZŠ B. Krpelca, BJ)
2. Michal Ščur (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Pavol Šoltés (ZŠ Vinbarg, BJ)
3. Bronislava Kacianová (ZŠ Wolkerova, BJ)

11.4.2012

Z6:

1. Daniel Mlynarič (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Matej Čech (ZŠ B. Krpelca, BJ)
2. Miroslava Poracká (ZŠ Komenského, BJ)
2. Miroslav Kohút (ZŠ Vinbarg, BJ)
2. Mária Hankovská (ZŠ B. Krpelca, BJ)
3. Anetta Kurtyová (ZŠ s MŠ Hertník)
3. Dávid Fejczó (ZŠ B. Krpelca, BJ)

Z7:

1. Katarína Ščurová (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Michaela Krumlovská (ZŠ Komenského, BJ)
2. Erika Dubňanská (ZŠ Malcov)
3. Silvia Kostárová (ZŠ Komenského, BJ)

Z8:

1. Patrik Prokop (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Denis Talár (ZŠ Wolkerova, BJ)
3. Miroslava Pavlusová (ZŠ B. Krpelca, BJ)
3. Timotej Čejka (ZŠ Komenského, BJ)

DEJEPISNÁ OLYMPIÁDA – 1.2.2012**kategória C:**

1. Jakub Čopák (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Dávid Klesík (ZŠ Vinbarg, BJ)
3. Zlata Golecová (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)

kategória D:

1. Michaela Magáčová (ZŠ Marhaň)
1. Patrik Prokop (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Aneta Vašková (ZŠ B. Krpelca, BJ)
3. Bernadeta Mackaničová (ZŠ Komenského, BJ)

kategória E:

1. Adriana Tulenková (ZŠ Komenského, BJ)
2. Lívia Gernátová (ZŠ Malcov)
3. Katarína Harčarufková (ZŠ Hertník)

kategória F:

1. Zuzana Kohutová (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Dávid Fejczó (ZŠ B. Krpelca, BJ)
3. Sebastián Olearčín (ZŠ Marhaň)

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA – 7.2.2012**kategória E:**

1. Adrián Scholze (ZŠ Komenského, BJ)
2. Michal Ščur (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Dávid Grega-Jakub (ZŠ Marhaň)

kategória F:

1. Dominika Dubovecká (ZŠ Komenského, BJ)
2. Patrik Poperník (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Monika Kaľatová (ZŠ Komenského, BJ)

kategória G:

1. Laura Chamilová (ZŠ Vinbarg, BJ)
2. Matej Vojtek (ZŠ Marhaň)
3. Adrián Nagajda (ZŠ Komenského, BJ)

kategória H:

1. Viktória Kendrová (ZŠ Komenského, BJ)
2. Beáta Baranková (ZŠ Komenského, BJ)
3. Soňa Šoltéssová (ZŠ Marhaň)

kategória I:

1. Dorota Porubská (ZŠ Vinbarg, BJ)
2. Jana Vargová (ZŠ Marhaň)
2. Stanislav Šoltys (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Bianka Terjéková (ZŠ Komenského, BJ)

BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA**9. 2. 2012****kategória C – Teoreticko-praktická časť:**

1. Katarína Hudačková (ZŠ B. Krpelca, BJ)
2. Filip Zidane-Hmiza (ZŠ B. Krpelca, BJ)
3. Tina Stefany Gombitová (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)

kategória C – Projektová časť:

1. Katarína Hudačková (ZŠ B. Krpelca, BJ)
2. Dominika Dubovecká (ZŠ Komenského, BJ)

19. 4. 2012**kategória E - BOTANIKA:**

1. Olívia Čobejová (ZŠ Zborov)
2. Denisa Tulejová (ZŠ Komenského, BJ)
3. Nikoleta Gajdošová (ZŠ B. Krpelca, BJ)

kategória E - GEOLÓGIA:

1. Viktória Čepigová (ZŠ Wolkerova, BJ)
2. Martina Micheľová (ZŠ Hertník)
3. Jaroslav Mihalik (ZŠ Malcov)

kategória E - ZOOLÓGIA:

1. Peter Miko (ZŠ Raslavice)
2. Ondrej Hnatko (ZŠ B. Krpelca, BJ)
3. Margaréta Pivovarníková (ZŠ Zborov)

FYZIKÁLNA OLYMPIÁDA – 15.3.2012**kategória E:**

1. Pavol Šoltés (ZŠ Vinbarg, BJ)
1. Michal Ščur (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Jakub Čopák (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Miriam Majerová (ZŠ B. Krpelca, BJ)

kategória F:

1. Patrik Prokop (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Martin Čaňo (ZŠ Wolkerova, BJ)
3. Timotej Čejka (ZŠ Komenského, BJ)

CHEMICKÁ OLYMPIÁDA – 22.3.2012

kategória Dz:

1. Jakub Čopák (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Viktória Čepigová (ZŠ Wolkerova, BJ)
3. Zlata Golecová (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)

PYTAGORIÁDA

29.3.2012

kategória P3:

1. Benedikt Billy (ZŠ Wolkerova, BJ)
2. Adam Kačmár (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Zuzana Jackaninová (ZŠ Wolkerova, BJ)

kategória P4:

1. Nina Hlávková (ZŠ Komenského, BJ)
1. Daniel Šellong (ZŠ Wolkerova, BJ)
2. Timotej Kendra (ZŠ Komenského, BJ)
3. Martin Žarnovský (CZŠ sv. Egídia, BJ)

kategória P5:

1. Marek Tišš (ZŠ B. Krpelca, BJ)
1. Matej Kohút (ZŠ Vinbarg, BJ)
2. Stanislav Šoltys (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
3. Tomáš Maliňak (ZŠ B. Krpelca, BJ)

30.3.2012

kategória P6:

1. Matej Čech (ZŠ B. Krpelca, BJ)
2. Alexandra Humeníková (ZŠ Komenského, BJ)
3. Miroslava Poracká (ZŠ Komenského, BJ)

kategória P7:

1. Benjamín Dubovecký (ZŠ Komenského, BJ)
1. Marek Pivovarník (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
1. Katarína Ščurová (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Silvia Kostárová (ZŠ Komenského, BJ)
2. Adrián Nagajda (ZŠ Komenského, BJ)
3. Katarína Harčarufková (ZŠ Hertník)

kategória P8:

1. Patrik Prokop (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, BJ)
2. Miroslava Pavlusová (ZŠ B. Krpelca, BJ)

PRÍLOHA:

Jedna z víťazných ukážok literárnej súťaže Moja pani učiteľka, môj pán učiteľ

Woman in Black:

(Pohľad do sveta mladých učiteliek)

Moja triedna učiteľka, Anna Švecová, je meter šesťdesiat vysoké stvorenie, ktoré svojim zjavom zapadá medzi nás ôsmakov. Keď však otvorí ústa, všetkým je jasné, že ona je tu šéf. Má jasnozelené oči, ktoré akoby kričali: „Pozor na mňa!“

Jej vystupovanie je vo veľkom rozpore s jej vzhľadom. Na prvý pohľad anjel s kučeravými vláskami, ale vie sa teda poriadne rozčertiť. Je veľmi rázna. Najviac ju dokáže „naštvať“ naša papuľnatosť a hlučnosť, sama je však ukecaná. Jej charakteristický štýl: Nosí sukne a legíny. Deväťdesiat percent jej oblečenia je čierne, preto má u mňa prezývku „Woman in black“ (skr. WIB). Rada nosí strieborné náhrdelníky a hodinky. Minule si ich na bowlingu „roztrepala“, tak chodila celý týždeň nervózna, že nemá nič na zápästí. Zakladá si na vzhľade. Svojim šarmom upútala istého mladého muža, ktorý jej posielal do školy kvety. Uvidíme, čo z toho bude. Ale keď zoberieme do úvahy fakt, že má dvadsaťosem rokov, bolo by už hádam na čase. Ona o sebe mlčí ako hrob.

Okrem toho, že si zakladá na vzhľade, je veľmi spoločenská, rada chodí do divadla, do kina, na koncerty atď. Preto aj nás presviedča, aby sme chodili do divadla. Vodí nás po predstaveniach, a tak sa pričínala o to, že sa vo mne vzbudil záujem o herecké umenie. Za to, že objavila toto moje nadanie, som jej veľmi vďačná. Ona je eso medzi učiteľmi. Je veľmi inteligentná a cieľavedomá. Je mi ju popravde trochu ľúto, lebo niektorí študenti nezdediajú jej názory o pôvabe literárneho umenia. Som presvedčená, že by to kľudne dotiahla na spisovateľku. Príbehy v jej podaní vyznievajú pomerne pútavo, veľmi dobre vie aplikovať životné skúsenosti do preberaného učiva.

Každá minca má však dve strany, a preto vám odhalím aj temnú stránku tejto ženy. Už nespočetne veľakrát sme si s ňou skočili do vlasov pre jej ostrojazyčnosť, ktorá sa prejavuje najmä na hodinách literatúry. Veľmi ju „štve“, že našich mládencov nezaujíma literatúra. Myslí si, že jej predmet je najdôležitejší na svete. Svoju krutovládu, chvála Bohu, odľahčila, keď nám predĺžila termín na čitateľský denník. V takých veciach má porozumenie. Ja osobne mám s ňou dobrý vzťah. Vyhľadávam spoločnosť ľudí, ktorí sú spoločenský, „ukecaní“ a zábavní. Ona taká rozhodne je. Naposledy nám harmóniu tohto vzťahu naštrbila hádka pre súťaž Hviezdoslavov Kubín. Ona je presvedčená, že som dobrá prednášateľka, ja si to však nemyslím, a preto som odmietla ponuku. Nepochybujem o tom, že je vzdelaná, ale kvalitu môjho prednesu odhadla zle. Možnože naozaj som v tom dobrá, len sa neviem prinútiť dostať zo seba to najlepšie. Preto moje rozhodnutie neísť na HK ju veľmi nahnevalo a šokovalo.

Dúfam, že mi odpustí a ja urobím všetko preto, aby som ju už nesklamala, lebo ju mám veľmi rada. Aj ona mňa.

Júlia Pilárová

Kvarta A, Gymnázium sv. Jána Bosca v Bardejove

Top 10 kníh

SLOVENSKÉ ROZPRÁVKY (PAVOL DOBŠINSKÝ) - ponúkajú výber tých najkrajších slovenských rozprávok, zozbieraných medzi obyčajným ľudom, o čo sa postaral Pavol Dobšinský, slovenský spisovateľ, zberateľ a vydavateľ ľudových rozprávok. Prvýkrát boli Slovenské rozprávky vydané počas rokov 1880-1883 pod názvom Prostonárodné slovenské povesti. Zaujímavosťou je, že druhé vydanie ilustroval známy slovenský maliar Martin Benka. Slovenské rozprávky sú čítaním nielen pre deti, ale svojou tradíciou, príbehmi zaujmú aj dospelého čitateľa, pretože, čo je krajšie ako, znovu prežívať dobrodružstvá, keď dobro zvíťazí nad zlom, ktoré je aj potrestané. Pri čítaní si čitateľ môže dopriať oddych, zábavu, ale i poučenie v rozprávkach, ktoré pozorne počúvali za dlhých zimných večerov naše babičky a dedkovia, a ich rodičia a babičky a dedkovia, keď boli ešte malými deťmi.

JA, MALKÁČ (ĽUBO DOBROVODA) - „Román smutno-srandovinový“, debut Ľuba Dobrovodu, si získal srdcia mnohých čitateľov a čitateľiek a bol označený za jednu z najzábavnejších kníh slovenskej literatúry tretieho tisícročia. Divadelnú hru na námety knihy neuviedli len na Slovensku, ale aj v Česku. Ľubo Dobrovoda po *Ja, malkáč* napísal ďalšiu knihu s názvom *Ja, veľkáč*. Kniha ponúka pohľad päťročného chlapca na svoju rodinu a svet okolo seba na konci 60. rokov minulého storočia. Autor čestne vyhlasuje, že táto kniha nevyšla na politickú, ale ani spoločenskú objednávku. Za autorom nestojí žiadna lóža, hoci, niekoľko jeho známych už deložovali. To je pravda. Za autorom nestojí ani žiadna veľká obec. Dokonca ani obec malá. Žiaľ, ani taká malá dedinka ako Bzí, v ktorej autor ani nikdy nebol.

MYLÝ PRINC (ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY) - nesmrteľná rozprávka pre deti, ale najmä dospelých stále pripomína čitateľom a čitateľkám, že tie najlepšie veci v živote sú najjednoduchšie a najväčšie bohatstvo spočíva v obetovaní sa pre druhých. Dielo jeho autor Antoine de Saint-Exupéry napísal vysokým literárnym štýlom, ktorý nie je prístupný všetkým deťom. Saint-Exupéry svoju knižku s čistým detským pohľadom na svet venoval priateľovi, veď všetci dospelí boli najprv deťmi. No málokto sa na to pamätá. Hlavným hrdinom je neobyčajne zvedavý a citlivý chlapec, ktorý žije na malej planéte, na ktorej má jednu ružu, tri sopky a množstvo výhonkov baobabov. Jedného dňa sa vyberie na cestu planétami. Pristane aj na Zemi, kde sa stretne s autorom knihy – letcom, ktorý havaroval v púšti. Slováci a Slovenky si pri názve Malý princ určite spomenú aj na známu pesničku od Jany Kirschner alebo skupiny Aya.

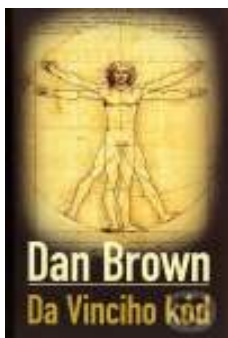

ANNA ZO ZELENEHO DOMU (LUCY MAUD MONTGOMERYOVÁ) - kto by si nepamätal na Annu zo zeleného domu, sirotu, ktorú si adoptovali jednoduchí vidiečania, súrodenci Marilla a Matej Cuthbertovci. Temperamentná Anna, s bohatou fantáziou a predstavivosťou, spôsobí Marille a Matejovi spočiatku veľa starostí svojimi neuvedomelými výčinmi, no napokon majú z nej radosť, ich život dostane nový zmysel a čoskoro si ho už bez Anny ani nevedia predstaviť. Autorka knihy Lucy Maud Montgomeryová sledovala Annine osudy v ďalších knihách až do dospelosti svojej hrdinky. Spomeňme aspoň Anna v Avonlea, Anna v Summerside či Annine lásky. Slávna kniha sa dočkala sfilmovania ako do podoby kinofilmov, tak do podoby televíznych snímok či seriálov. O obľúbenosti knihy svedčí aj to, že ju preložili do dvadsiatich jazykov.

SÚMRAK (STEPHENYE MEYEROVÁ) - prvá kniha slávnej upírskej ságy Twilight od Stephenie Meyerovej, si získala čitateľov a čitateľky vo svete hneď po vydaní a okrem titulu bestseller dostala aj niekoľko ocenení. Súmrak je príbehom dievčaťa, ktoré sa zamiluje do upíra. Isabella Swanová, alebo jednoducho Bella, sa presťahuje do večne zamračeného mestečka Forks. Zoznámi sa s príťažlivým a záhadným Edwardom Cullenom a jej život odrazu neberie úplne iný, vzrušujúci, no nebezpečný smer. Bella chce odhaliť tajomstvo, ktoré Edwarda obklopuje, aj napriek vedomiu, že tým vystaví nebezpečenstvu svojich blízkych. Upírska sága obsahuje okrem Súmraku tituly Nov, Zatmenie a Úsvit. Na základe knižnej série vznikla aj filmová sága Twilight. Už prvý rovnomenný film z roku 2008 sa stal kino hitom. Nasledovali filmy Twilight sága: Nov (2009), Twilight Sága: Zatmenie (2010) a pripravuje sa aj sfilmovanie poslednej knihy s názvom Úsvit.

DA VINCIHO KÓD (DAN BROWN) - Da Vinciho kód z pera Dana Browna vyvolal okrem vlny nadšenia aj vlnu kritiky, a to najmä zo strany katolíckej cirkvi. Robert Langdon, harvardský vedec zaoberajúci sa symbolmi, sa zaoberá záhadnou vraždou v múzeu Louvre. Pri mŕtvole kurátora múzea sa našla záhadná šifra. Do lúštenia bizarných hádaniek sa Langdon pustí s nadanou francúzskou kryptologičkou Sophie Neveuovou. Horúco začne byť vtedy, keď Langdon zistí, že zavraždený kurátor bol členom Priorstva Sionu – tajnej spoločnosti, ktorej členmi boli kedysi aj Isaac Newton, Alessandro Botticelli, Victor Hugo a Leonardo Da Vinci. Tak, ako mnohé iné bestsellery, aj Da Vinciho kód a jeho pokračovanie Anjeli a démoni sa dočkali filmovej podoby. Hlavného hrdinu Roberta Langdona si v rovnomenných filmoch z rokov 2006 a 2009 zahrál samotný Tom Hanks. Na plátna kín by sa mala dostať aj tretia kniha s názvom Stratený symbol.

CHATRČ (WILLIAM PAUL YOUNG) - Chatrč je svetovým bestsellerom, ktorý vznikol bez úmyslu knižného vydania. William Paul Young ju napísal pre svojich šesť detí, aby lepšie pochopili svojho otca a Boha. Ako sám tvrdí, sám je prekvapený tým, že ho považujú za „autora“. A aj napriek tomu, že príbeh je úplne vymyslený, William Paul Young vidí sám seba vo viacerých postavách svojej knihy, najviac v Mackovi. Najmladšiu dcéru Mackenzieho Allena Philipsa, Missy, unesú a podľa dôkazu v opustenej chatrči hlboko v oregonskej divočine ju zrejme brutálne zavraždili. O štyri roky neskôr, uprostred svojho Veľkého smútku, dostáva Mack podozrivý odkaz, podľa všetkého od Boha, v ktorom ho pozýva na víkendové stretnutie v tejto chatrči. Navzdory zdravému úsudku prichádza počas zimného popoludnia do chatrče a vracia sa do svojej najtemnejšej nočnej mory. To, čo tam Mack nájde, navždy zmení jeho svet. Kniha sa zaoberá otázkou, kde je Boh vo svete plnom bolesti.

JANA EYROVÁ (CHARLOTTE BRONTËOVÁ) - Charlotte Brontëová popísala vo svojej knihe Jana Eyrová ženu v konflikte jej prirodzených túžob a spoločenských konvencií. Najznámejšie dielo Charlotte Brontëovej je čiastočne jej autobiografiou. Autorka v ňom sleduje zápas mladej ženy o miesto v živote, medzi ľuďmi, zápas o životný rast, naplnenie vzťahu k mužovi, ktorý nechápe iba úzko eroticky, ale aj osobnostne a morálne ako životný presah. Jana Eyrová je sirota, ktorá miesto lásky a tepla domova pozná len krutosť sveta. Literárna hrdinka sa však nevzdáva a vytrvalo bojuje svoj veľký boj proti zlu a krutosti. Napriek ťažkému detstvu si nájde slušné zamestnanie. Svojou skromnosťou, múdrosťou a úprimnosťou sa navyše, aj keď neprekvitá krásou, zapíše aj do srdca svojho zamestnávateľa, bohatého Edwarda Rochesteru. Ich láska môže naplno rozkvitnúť. Jeho dom však skrýva tajomstvo, ktoré môže ich lásku zničiť. Knihu niekoľkokrát sfilmovali, na základe románu vznikol aj seriál.

ALCHYMISTA (PAUL COELHO) - Alchymista patrí zrejme k najznámejším dielam autora mnohých bestsellerov Paula Coelha. Prostredníctvom symbolického jazyka alchymie sa Paulo Coelho snaží sprostredkovať poznanie, v čom spočíva podstata šťastia i to, že poslaním každého človeka je ísť po stopách znamení za svojim Osobným príbehom. Autor v knihe rozšíril myšlienku o ceste za svojim snom. Príbeh Alchymistu sleduje mladého pastiera Santiagu, ktorý žije v Španielsku, na ceste za splnením svojho osobného sna. Román prezývaný aj "rozprávka pre dospelých" je svetovým bestsellerom. Predalo sa ho viac ako 65 miliónov kópií, knihu preložili do takmer 60 jazykov - Alchymista tak je zapísaný do Guinnessovej knihy rekordov ako najprekladanejšia kniha žijúceho autora.

HLAVA XXII (JOSEPH HELLER) - Hlava XXII Josepha Hellera je jedným z najdôležitejších protivojnových diel, ktoré vyšli po druhej svetovej vojne. Satirická novela si získala čitateľov a čitateľky na celom svete. Joseph Heller satiricky popísal vojenskú mašineriu, pričom hojne využíval čierny humor a neustále balansoval medzi komikou a hororom. Kniha je výstredne zábavná a pôsobivá. V knihe o osudoch Yossariana a jeho letky bombardérov útočiacich na Taliansko vychádzal Heller z vlastných skúseností a svojou knihou predznamenal to, čo v americkej kultúre naplno otvorila vietnamská vojna. Hlavný hrdina Yossarian bojuje proti armádnej mašinerii. Názov knihy odkazuje na vojenský predpis, podľa ktorého vojakov s istým počtom náletov odvelia z vojny. Avšak nariaďuje aj to, že vojak musí za každých okolností poslúchnuť svojho nadriadeného a plukovníci neustále zvyšujú počet náletov. Oscarový režisér Mike Nichols román sfilmoval.

ZÁBAVA

Omaľovánka

Sudoku

		6	2	4			3	
	3						9	
2							7	
5			8				2	
		1				6		
	2				3			7
	5							3
	9						8	
	1			6	2	5		

			5				3		4
			7				9	1	2
	2								
	5		8	1	6				3
4			3		7				6
1			4	9	2			5	
									3
	3	4	5				8		
	8		2				9		

OBSAH

Deň prevencie stredoškolskej mládeže	3
Poľovníci a príroda v tvorbe detí	4
Poľovníci a príroda v tvorbe detí – literárna súťaž	5
Mlieko pre deti	6
Prebúdžanie jari	7
Ach, tie účesy.....	8
<i>Jarné prázdniny s CVČ</i>	
<i>Na návšteve v Európe</i>	9
<i>Potulky historickým Bardejovom</i>	10
<i>Postavím si snehuliaka</i>	13
<i>Rozprávkové dopoludnie</i>	13
Moja pani učiteľka, môj pán učiteľ	14
Ars poetika 2012	14
Veľkonočné vajíčko a veľkonočné dekorácie	16
Knihu ÁNO, drogu NIE	17
Poviem ti básničku	19
Okresné kolo v stolnom tenise družstiev ZŠ	20
Futbalové turnaje	21
Okresné kolo vo vybíjanej žiačok ZŠ	21
Odkazy Zemi	22
Strelecká liga stredoškolákov	24
Len pre vás	25
Tohtoroční víťazi obvodových kôl olympiád	27
<i>Prílohy</i>	
<i>Woman in Black</i>	31
<i>Top 10 najčítanejších kníh</i>	32
<i>Omaľovánka</i>	34
<i>Sudoku</i>	34

Vydalo: Centrum voľného času v Bardejove
Dlhý rad 12, 085 01 Bardejov,
tel.: 054/472 25 45,
e-mail: cvcbj@cvcbj.edu.sk, <http://www.cvcbj.edu.sk>

Šéfredaktor: Mgr. Alena Dinisová

Redaktori: RSDr. Anna Petričová
Mgr. Daniela Čisaríková
Anna Mydlová
Mgr. Roman Chovan
Jozef Žák

Grafická úprava: Ing. Stanislav Bialobok
Mgr. Alena Dinisová

Jazyková úprava: Mgr. Alena Dinisová